

Згідно діючого законодавства відповідальність за утримання промислового підприємства у належному протипожежному стані покладається безпосередньо на керівника (власника).

Власники підприємств, установ та організацій, а також орендарі зобов'язані: розробляти комплексні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки; відповідно до нормативних актів з пожежної безпеки розробляти і затверджувати положення, інструкції, інші нормативні акти, що діють в межах підприємства, здійснювати постійний контроль за їх додержанням; організовувати навчання працівників правилам пожежної безпеки та пропаганду заходів щодо їх забезпечення; утримувати в справному стані засоби протипожежного захисту і зв'язку, пожежну техніку, обладнання та інвентар, не допускати їх використання не за призначенням; створювати у разі потреби відповідно до встановленого порядку підрозділи пожежної охорони та необхідну для їх функціонування матеріально-технічну базу; подавати на вимогу державної пожежної охорони відомості та документи про стан пожежної безпеки об'єктів і продукції, що ними виробляється; проводити службові розслідування випадків пожеж.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про пожежну безпеку» № 3745 від 17.12.1993. - К., 1994.
2. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці / В. Ц. Жидецький, В. С. Джигирей, О. В. Мельников. – Львів: Афіша, 2000. – 348 с.

Линник П.О., магістрант,

Зачосова Н.В., к.е.н., доцент,

*Доцент кафедри менеджменту та економічної безпеки,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В Україні має місце тенденція щодо загострення ситуації на ринку надання охоронних послуг. Цьому сприяє відсутність у чинному законодавстві чітких критеріїв для розмежування об'єктів охорони між суб'єктами охоронної діяльності. Численні зміни у вітчизняному законодавстві щодо охоронної діяльності останніх років актуалізують обрану для дослідження тематику.

Держава залишає за собою правове регулювання порядку надання публічних послуг та контроль за ними, а безпосереднє надання цих послуг делегується приватному сектору. Цій загальносвітовій тенденції неодноразово було приділено увагу й у вітчизняній юридичній літературі. Насамперед, це стосується питання застосування аутсорсингу в органах державної влади [1], під яким розуміються відносини, пов'язані з будь-яким скороченням обсягів роботи державних органів за рахунок залучення зовнішніх ресурсів на основі укладення контрактів з недержавними компаніями, з іншого боку, як передачу виконання окремого процесу або виду робіт зовнішній організації при збереженні загальної відповідальності державної організації шляхом укладання договору [2]. У переліку таких послуг є охоронні послуги, які спрямовані на забезпечення недоторканості майнових прав та особистої безпеки фізичних осіб,

а також держави в цілому. Нині в Україні наданням охоронних послуг займаються як державні органи та установи, так і численні приватні суб'єкти.

Низка суб'єктів охоронної діяльності забезпечують охорону окремих об'єктів у силу законодавчого закріплення відповідних функцій, хоча і не є учасниками ринку охоронних послуг. Це, зокрема, публічні юридичні особи, їх структурні підрозділи, відомча воєнізована охорона, відомча охорона, спеціалізоване охоронне підприємство, спеціальні відомчі підрозділи охорони, служби морської безпеки, тощо; правоохоронні органи (військові частини і підрозділи Збройних Сил України, органи охорони державного кордону, Національна гвардія України).

Поліція охорони надає свої послуги щодо наступних об'єктів: об'єкти, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами поліції охорони за договорами [3]; об'єкти підвищеної небезпеки підприємств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами поліції охорони [3]; об'єкти державної та інших форм власності, охорона нерухомого майна, що здійснюється виключно органами поліції охорони на договірних засадах [4]; об'єкти державної охорони, охорона яких здійснюється Національною поліцією у взаємодії з іншими органами влади та Управлінням державної охорони України (верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Конституційний Суд України, Верховний Суд України [5]; охорона фізичних осіб та об'єктів права приватної і комунальної власності [6].

Правовий статус Департаменту поліції охорони визначено Положенням про цей департамент, яке було затверджено Національною поліцією [7]. Іншим й найбільшим за кількістю суб'єктом охоронної діяльності є приватні охоронні структури. Законодавством визначено, що вони можуть діяти як юридичні особи, так і як фізичні особи-підприємці, на підставі ліцензії за наявності матеріально-технічної бази, необхідної для провадження такої діяльності та за умови виконання такими особами організаційних, кадрових і технологічних вимог, передбачених Ліцензійними умовами провадження охоронної діяльності [8]. Приватні охоронні структури надають послуги з охорони фізичних осіб, охорони майна фізичних та юридичних осіб [9]. Їм не надаються додаткові правові гарантії захисту професійної діяльності, права на вогнепальну зброю, на застосування заходів примусу.

Приватні суб'єкти охоронної діяльності та правоохоронні органи можуть спільно організовувати взаємодію і надавати взаємодопомогу у діяльності, що спрямована на попередження, припинення і розкриття кримінальних правопорушень та забезпечення охорони громадського порядку. Однак, відсутнє будь-яке нормативно-правове регулювання самої процедури взаємодії, що унеможливорює реальне застосування таких форм взаємодії державних і недержавних суб'єктів охоронної діяльності.

Публічні юридичні особи та їх структурні підрозділи як суб'єкти охоронної діяльності, можуть утворюватися у формі юридичної особи публічного права чи бути окремим структурним підрозділом цих юридичних осіб з обов'язковим включення їх до відання спеціальних суб'єктів управління. Всі ці суб'єкти діють у тісній співпраці з правоохоронними органами.

Таким чином, обов'язок держави та її органів забезпечити дотримання прав і свобод людини. Тому держава є фактично відповідальною за контроль над приватними охоронними структурами. Виконання цієї функції держави вимагає запровадження чітких механізмів контролю в сфері охоронних послуг, розроблення стандартів надання таких послуг та оцінки їхньої ефективності.

Список використаних джерел:

1. Питання забезпечення охорони об'єктів державної та інших форм власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 937 [Електронний ресурс – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/937-2015-%D0%BF>.
2. Про заходи щодо вдосконалення охорони об'єктів державної та інших форм власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.08.1993 № 615 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/615-93-%D0%BF>
3. Галунько В.В. Охорона права власності: Адміністративно-правові аспекти : монографія [за ред.. В.К. Шкарупи]. – Херсон : ХМД, 2008. – 348 с.
4. Леміш К. М. Використання аутсорсингу в органах державного управління [Електронний ресурс]/ Леміш К. М. – Режим доступу: http://www/zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_1_063.pdf.
5. Про затвердження Положення про Департамент поліції охорони : Наказ Національної поліції України від 28.10.2015 № 877 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF>.
6. Про затвердження Ліцензійних умов провадження охоронної діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.11.2015 № 960 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/960-2015-%D0%BF>.
7. Про охоронну діяльність : Закон України від 22.03.2012 № 4616-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4616-17>.
8. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб : Закон України від 04.03.1998 № 160/98-ВР // Відомості Верховної ради – 2016. – № 4. – ст. 44.
9. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

Маліновська М.В., магістрант,

Тулуб О.М., к.е.н.

доцент кафедри менеджменту та економічної безпеки,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧИХ ПІДПРИЄМСТВ

Проблема ефективного виробництва електроенергії дійсно існує і в наш час досить актуальна, оскільки досягнення підприємствами електрогенерації ефективності є необхідною умовою їх виживання в конкурентному ринковому середовищі. Вона виникла давно і обумовлена насамперед зростанням цін на промислові засоби виробництва і продукцію паливної промисловості.

Функціонування енергогенеруючих підприємств України відбувається в умовах дії низки загроз, які можуть здійснювати суттєвий дестабілізуючий вплив як на економічну безпеку самих підприємств, так і на енергетичну безпеку держави в цілому. Тому особливої актуальності набувають наукові розробки щодо забезпечення економічної безпеки зазначених підприємств.